

Nr 224.

Godkänd av första kammaren den 28 maj 1927.

Godkänd av andra kammaren den 28 maj 1927.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner om flyttningersättning åt sådana till truppförband eller stab i Boden hörande officerare m. fl., som lämna tjänsten på grund av avsked eller överföras på övergångsstat.

(Statsutskottets utlåtande nr 55 och memorial nr 110.)

Till Konungen.

Uti tvenne likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren (nr 18) samt den andra inom andra kammaren (nr 36), har hemställts, att såväl de officerare, underofficerare och med dem likställda, tillhörande truppförband eller stab i Boden, vilka på grund av avsked lämnade tjänsten, som ock de, vilka tvångsvis blivit eller bleve till övergångsstat överförda, måtte komma i åtnjutande av flyttningersättning vid flyttning från Boden.

I förevarande motioner, över vilka riksdagens vederbörande utskott med stöd av § 46 riksdagsordningen inhämtat yttrande från försvarsväsendets lönenämnd, har yrkats, att såväl officerare, underofficerare och med dem likställda, tillhörande truppförband eller stab i Boden, vilka på grund av avsked lämna tjänsten, som ock de, vilka tvångsvis blivit eller bliva till övergångsstat överförda, måtte komma i åtnjutande av flyttningersättning vid flyttning från Boden.

Vad angår yrkandet i dess förra del, har lönenämnden anfört följande.

»I Kungl. Maj:ts proposition nr 50 till 1925 års riksdag (sid. 161) föreslogs, att officerare och underofficerare efter viss tids tjänst i Boden skulle äga rätt till transport söderut, att subalternofficerare och sergeanter vid infanteriet och artilleriet skulle vara skyldiga underkasta sig transport till Boden med rätt att efter viss tid erhålla återtransport, samt att flyttningersättning skulle tillkomma envar, som i enlighet härmed vare sig frivilligt eller tvångsvis transporterades till eller från Boden.

1925 års riksdag (första särskilda utskottets utlåtande nr 1, sid. 116) biträdde nämnda förslag med tillägg bland annat, att till truppförband i Boden hörande personal, som på grund av tjänstgöringsförhållanden m. m. icke komme i tillfälle att före pensionsålderns inträdande begagna sig av rätten till transport söderut, skulle äga rätt till ersättning för flyttning, som företogs i samband med avskedet.

Frågan om det sålunda beslutade passagesystemets närmare anordnande är för närvarande föremål för utredning i generalstabem.

Motionärernas yrkande i förevarande del avser nu, att nyssnämnda av riksdagen i samband med passagesystemets godkännande fattade beslut om flyttningsersättning åt dem, som på grund av vissa förhållanden icke kunde erhålla passage från Boden, skall vinna tillämpning utan avvaktan å passagesystemets definitiva ordnande.

Ett bifall till motionerna härutinnan skulle således innebära, att en detalj i förenämnda organisation utbrötes och ordnades för sig. Detta synes lönenämnden så mycket mindre vara lämpligt, som organisationens genomförande i övriga delar uppenbarligen är det primära och ifrågavarande detalj endast en därav följande konsekvens.»

Beträffande denna del av motionerna ansluter sig riksdagen till den av lönenämnden uttalade uppfattningen och anser alltså, att någon åtgärd från riksdagens sida icke bör vidtagas.

Motionerna i övriga delar hava föranlett följande uttalande från lönenämnden.

»Vad härefter angår frågan om flyttningsersättning till tvångsoverförd personal, som i anledning av överföringen flyttar från Boden, föreslog arméförvaltningen i sitt yttrande över försvarsrevisionens betänkande (Kungl. Maj:ts proposition nr 20 till 1924 års riksdag, sid. 355), att personal, som överfördes till övergångsstat, borde i viss utsträckning beredas ersättning för flyttningskostnad.

Med avseende å berörda yttrande av arméförvaltningen anförde lönenämnden (prop. nr 20, sid. 360), att det enligt nämndens mening icke kunde förnekas, att i vissa fall billighetsskäl talade för beviljande av flyttningsersättning åt personal, som överfördes på övergångsstat, exempelvis beträffande personal, som företog flyttning från övre Norrland till sydligare delar av landet. Lönenämnden ansåge det emellertid tveivelaktigt, huruvida denna fråga lämpligen kunde ordnas genom några allmänna bestämmelser i ämnet. Däremot syntes det lönenämnden önskvärt, att Kungl. Maj:t kunde bevilja flyttningshjälp i sådana fall, där särskilda skäl därför föreläge.

Inom lönenämnden framställdes emellertid reservationsvis yrkande därom, att flyttningsersättning skulle tillerkännas all personal, som inom viss tid företog flyttning.

Departementschefen, som anslöt sig till de utav lönenämnden föreslagna allmänna grunderna i fråga om överföringen, uttalade sig dock icke särskilt i förevarande spörsmål, vilket emellertid genom berörda proposition bragtes till riksdagens kännedom.

Försvarsutskottet vid 1924 års riksdag hade i stort sett icke någon erinran mot de sålunda förslagna grunderna, och vid anmälan av Kungl. Maj:ts proposition nr 50 till 1925 års riksdag anslöt sig föredragande departementschefen till utskottets förslag. 1925 års riksdag uttalade sig ock i stort sett för detta förslag.

Det vill med anledning av vad som sålunda förekommit synas lönenämnden, som om Kungl. Maj:t skulle kunna anse sig oförhindrad att i sådana fall, varom nu är fråga, bevilja flyttningsersättning. Huruvida en generell bestämmelse i enlighet med förevarande motioner bör meddelas, kan emellertid synas tveksamt med hänsyn dels till de förmåner, som enligt 13 § i kungörelsen den 23 oktober 1925 (nr 429) tillkomma tvångsoverförd personal vid tjänstgöring utom bostadsorten, dels ock i varje fall därtill, att det knappast kan anses som en given sak, att en dylik bestämmelse, om den eljest finnes lämplig, borde begränsa sig till Boden-personalen.»

Beträffande den tvångsvis överförda personal, vilken transporterats eller förflyttats till Boden från annat truppförband eller anstalt, synes det riksdagen,

som om åtskilliga skäl kunde anföras för att bidrag till flyttningen borde av staten lämnas, varvid emellertid flyttningen icke bör få beräknas för längre väglängd än som blivit fallet, därest återflyttning skett till den förutvarande förläggningssorten. Bidraget synes icke böra innefatta ersättning för de särskilda kostnader, som kunna vara förenade med flyttningen, såsom gottgörelse för särskilda hyresutgifter m. m., utan endast avse de direkta flyttningskostnaderna. De närmare grunderna för detta bidrags utgående torde böra fastställas av Eders Kungl. Maj:t.

I fråga om flyttningsbidrag till övrig i denna del av motionerna berörd personal har riksdagen icke ansett sig böra godtaga motionärernas förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motioner, I: 18 och II: 36, bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad ovan anförts, fastställa grunder för flyttningsbidrag till sådana till övergångsstat tvångsvis överförda officerare, underofficerare och vederlikar, som förflyttats till Boden från annat truppförband eller anstalt.

Stockholm den 28 maj 1927.

Med undersåtlig vördnad
